

Poetiske rum

Om Pernille Koldbech Fichs fotografiske fortællinger.

© Astrid La Cour 2011

Mørket omslutter mennesker og interiør i Pernille Koldbech Fichs fotografiske billeder, men det er ikke et mørke, der lukker af og får livet til at sygne hen. Derimod reflekterer og åbner mørket i hendes næsten maleriske fiktioner for stemninger og fortællinger om fortid og nutid.

I sine store monumentale portrætter af mennesker fanget i øjeblikke af eftertanke, skildrer Pernille Koldbech Fich en situation mellem virkelighed og illusion. Lavmælte fortællinger i et tidløst interiør løftes ud af vores nutid og peger mod en udefinerbar melankolsk paralleltid. De portrætterede udstråler en introvert hemmelighedsfuldhed, som gør, at man på en gang frit kan forestille sig hvilke fortællinger, der knytter sig til personerne og samtidig spejle sig i billederne og indskrive sine egne historier. Koldbech Fichs portrætter står åbne, idet tolkningen af personerne vedbliver at være et anliggende mellem hende, modellen og beskueren. Portrætterne kan aldrig gribes fuldt ud.

I serien *Introducing Viola* optræder den rygvendte sofa ofte og lægger sig som en fysisk barriere mellem modellen og beskueren. Men seriens sammenhængskraft består ikke kun i sofaryggen og den mørke baggrund, men i alle de mulige imaginære relationer. En lille pige i sin fineste kjole er placeret ensom og skrøbelig. Hun er alene i mørket. Det er som om hun indoptages i et gammelt og for længst defineret maleri - som om hun er trådt ind i en fernis, der ikke kan være anderledes. På den måde bliver barnet på stilfærdig vis hovedperson - både en slags udgangspunkt og et nulpunkt for de fornemmelser af sammenhænge; familiære relationer og ufortalte historier som fremmanes portrætter imellem.

I sine portrætter søger Koldbech Fich en form for fortrolighed med modellen - omkring hele den fotografiske situation. Fortroligheden understøttes af den lange eksponeringstid, der, lige som det var nødvendigt i fotografiets barndom, kræver tålmodighed og dermed gør det muligt for modellen at leve sig ind i øjeblikket. Koldbech Fichs metodemæssige udgangspunkt er på ingen måde nøgternt registrerende. Hun udnytter i stedet, at det fotografiske værk uproblematisk kan trække på både virkelighedsskildring og fiktion, autenticitet og iscenesættelse.

I arbejdet med serien *Introducing Viola* inviterede Koldbech Fich en gruppe forskellige mennesker, der ikke på forhånd kendte hinanden til en sammenkomst, for derefter at isolere dem enkeltvis og portrættere dem. De indtryk hun observerede og indsamlede, dannede baggrund for hendes arbejde foran storformats kameraet, en metode der kræver ro og fordybelse fra både model og fotograf. Her forsøger Koldbech Fich at fortolke - og delvist genskabe - fragmenter af stemninger og fornemmelser fra sammenkomsten. I udgangspunktet er det således Koldbech Fich, der etablerer rammerne, men den spontane psykologiske interaktion, der opstår forud for fotograferingen, er ude af hendes hænder. Hendes portrætter placerer sig på denne måde et udefinerbart sted mellem det umiddelbare og de instruktioner hun giver. På den måde opstår der en form for disharmoni i spillet mellem iscenesættelse og oprigtighed, illusion og realisme. En disharmoni som hun formår at indfange - og udfolde - i sine portrætter.

I Koldbech Fichs efterfølgende serie *Black* er den mørkbejdsede baggrund erstattet af en lysreflekterende bagplade. I traditionelt portrætfotografi er baggrunden ofte enten en mat tonet bagplade, eller også er baggrunden ude af fokus, og måske er det sådan man i første omgang aflæser Koldbech Fichs nyeste fotos. Men de reflekterende vægge er ikke ligegyldige baggrunde. I en let forvrænget form viser de den - for os - usynlige del af rummet, som de portrætterede ser på, og derved er baggrunden på en gang med til at afsløre og tilsløre det usynlige

I et af portrætterne ses refleksionen af en stige, et andet en dør og et tredje et vindue. Alle tre elementer er udgange, eller adgange til andre rum. Kvindernes blikke er indadvendte, de har måske rettet deres

opmærksomhed mod noget, men er faldet hen – faldet i staver, og på denne måde kommer refleksionerne til at tage form af mentale billeder. Der lægger sig en længselsfuldhed og en lettere indestængt stemning over portrætterne. Det er som om portrættet indoptager hele rummet omkring den portrætterede – alt lukker sig om situationen og intensiteten samles på stilfærdig vis i mørket.

En del af serien er interiørbilleder. Her er spejlingerne i den reflekterende væg med til at understrege rummenes tomhed. Små ansamlinger af stole danner kvartcirkler eller bare små grupperinger, der giver fornemmelsen af, at møder har fundet sted. Stolenes placeringer vidner om vidt forskellige typer møder; fortrolige samtaler, eller måske efterladenskaber fra en gruppekonsultation, et forhørslokale, eller bare resterne af en lille fest. Nogen har siddet helt tæt og måske sat hovederne sammen, andre har demonstrativt set væk fra hinanden og andre igen virker til at have placeret deres opmærksomhed mod noget helt tredje. Nu står stolene tilbage som de blev efterladt og giver en fornemmelse af, at noget er sket. De psykologiske spændinger er med til at understrege tomheden – forstået som fraværet af mennesker. På denne måde er interiørbillederne ladet med lige så mange menneskelige fortællinger som portrætterne. Her er det netop fraværet, der føles så stærkt og lader rummet med en poetisk og melankolsk stemning.

Hvad enten det er portrætter af kvinder med fjerne blikke eller menneskeforladte mørke rum, så er Koldbech Fichs fotografier ladet med psykologiske spændinger, og det er disse spændinger, der binder billederne sammen. I en palet, der går fra det brunbejdsede til det dybe blanksorte placerer Koldbech Fich sine interiørbilleder og portrætter uden for tiden. Selv om fotografierne lægger sig i et helt særligt felt, der trækker veksler på både maleriet og filmmediet, så er Koldbech Fichs fotografier mentale billedrum, der ingen tidlig udstrækning har. Det er hendes evne til at kondensere stemninger, medbetydninger og narrativt potentiale i lavmælte fortællinger, der gør fotografierne så utrolig dragende i al deres stilfærdige og poetiske melankoli.